

Gids voor de
westerse
astrologie

Gids voor de westerse astrologie

Jules
Grandgagnage

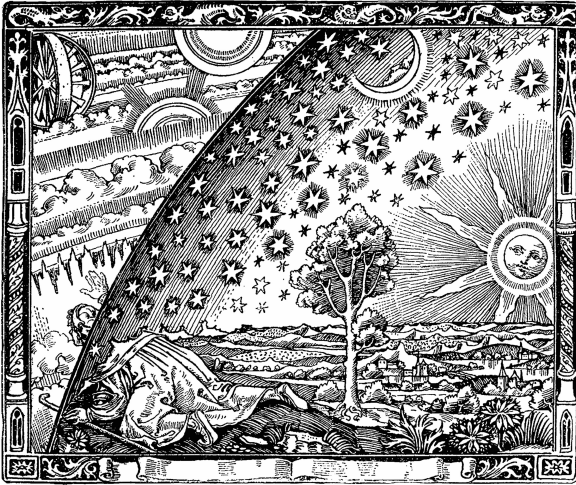
Schrijver: Jules Grandgagnage

Coverontwerp: Illustratie uit Les Très Riches
Heures du Duc de Berry – 15e eeuw

ISBN:

© Jules Grandgagnage

1 Wat is astrologie?

Astrologie is de oude, nog steeds levende esoterische wetenschap die uitgaat van een zinvol verband tussen de bewegingen van de hemellichamen en gebeurtenissen op aarde. Het magische principe 'Zo Boven, Zo Beneden' geeft aan dat wat er in de macrokosmos gebeurt, een invloed heeft op de microkosmos (de mens). Met andere woorden: gebeurtenissen aan het hemelgewelf hebben volgens dit principe invloed op, of gaan samen met gebeurtenissen op aarde. Wat de

astroloog doet is dus: met zijn methode de mogelijke uitwerkingen achterhalen van de posities van de hemellichamen. Het 'lezen van de sterren' om daaruit het lot van heersers en landen af te leiden werd overigens reeds in het oude Babylonië (2e millennium v.Chr.) beoefend in de vorm van mundaanastrologie. Individuele horoscopen, dus de geboortehoroscopen zoals we ze nu kennen, zijn een meer 'recente' ontwikkeling uit het hellenistische Egypte (2e eeuw v. Chr.).

De astrologie heeft dus een lange, rijke geschiedenis. Zij baseert zich in het Westen op een bijzonder mooi, rationeel te doorgronden systeem waarbij een horoscoop met de precieze plaats van de hemellichamen berekend en getekend wordt. Vervolgens gaat de astroloog aan de slag met zijn of haar analyse. Daarbij worden met name in de traditionele astrologie zeer precieze regels gevolgd.

Voorals in de 20e eeuw heeft de astrologie zich in het Westen vernieuwd. Verschillende scholen maakten zich los van het fatalistische karakter van de middeleeuwse astrologie en richtten zich voortaan op psychologische

analyse. Daarnaast blijft de popastrologie een eigen publiek boeien, al heeft deze oppervlakkige zonnetekenastronomie eigenlijk nog bijzonder weinig te maken met de echte astrologie zoals die door figuren als Claudius Ptolemaeus en William Lilly zijn neergeschreven. Ook de Chinese astrologie kent in het Westen veel succes, ook al gaat het hier om een totaal andere vorm van astrologie. In dit boek concentreren we ons in de eerste plaats op de Westerse astrologie.

1.1 Waar baseert de astrologie haar uitspraken op?

In het algemeen gaat een beoefenaar van de astrologie ervan uit dat er een samenhang bestaat tussen de kosmos en het leven op aarde. Deze relatie zou hem of haar in staat moeten stellen uitspraken te doen over iemands karakter en het verloop van gebeurtenissen. Een westers astroloog zal typisch een horoscoop tekenen voor het ogenblik dat een bepaalde gebeurtenis zoals iemands geboorte plaatsvindt. Hierbij noteert hij - of de computersoftware- op het horoscoopwiel de precieze plaats van de

planeten en andere elementen die hij van belang acht voor de interpretatie.

De astrologie zoals zij beoefend wordt in het Westen, heeft haar basis in de Tetrabiblos van Claudius Ptolemaeus uit de 2e eeuw. Dit werk steunt dan weer op voorafgaande hellenistische tradities en uiteindelijk op de Babylonische astrologie. Een typisch kenmerk van de Westerse astrologie is dat ze beroep doet op de constructie van een horoscoop die voor een bepaalde plaats op een bepaald moment geldt, en waarbij hemellichamen zoals Zon, Maan en planeten worden ingetekend.

De methoden die astrologen daarbij aanwenden zijn zeer divers en hangen af van de school waartoe ze behoren. Zo maakt de Westerse klassieke astrologie geen gebruik van de nieuw ontdekte planeten Uranus, Neptunus en Pluto, dit in tegenstelling tot de meeste hedendaagse astrologen die deze planeten wel gebruiken. Twintigste-eeuwse astrologen uit de Hamburger Schule van Alfred Witte en de Kosmobiologie van Reinhold Ebertin hebben een groot deel van de klassieke astrologie overboord gezet en

werken voornamelijk met planeten en midpunten.

1.2 Westerse astrologie: een rijke traditie

Westerse astrologie kent een rijke en lange traditie. Het belangrijkste westerse astrologieboek is rond 200 na Christus geschreven door Claudius Ptolemaeus, een Grieks-Egyptisch astronoom. Hij schreef vier boeken over de invloed van de 'sterren', samen bekend als de Tetrabiblos, waarin hij de grondbeginselen beschrijft van de astrologie.

Vanaf de 4e eeuw braken donkere dagen aan voor de astrologie, want de tot christen bekeerde keizer Constantijn de Grote verklaarde de astrologie in het jaar 333 tot 'duivelse praktijk'. Pas na haar 'herontdekking' in de 12e eeuw door Arabische en Perzische geleerden en kabbalisten die de oorspronkelijke Griekse teksten bestudeerden, naar het Latijn vertaalden en in Europa introduceerden,

begon de astrologie aan een nieuwe indrukwekkende opgang.

Tijdens de renaissance bestudeerden wetenschappers, filosofen, astronomen en medici de astrologie en brachten haar in verband met andere wetenschappen zoals de geneeskunde. De astrologie kende een ware bloeiperiode. Op alle grote universiteiten werd zij onderwezen als een soort alles overkoepelende wetenschap en in deze periode werd zij zelfs door de Kerk getolereerd.

Met de opkomst van de natuurwetenschappen vanaf de 17e eeuw werd de astrologie opnieuw als bijgeloof, pseudowetenschap of occultisme verworpen. Tegenwoordig kent de astrologie vooral veel interesse als populaire horoscooprubriek in tijdschriften en andere media, alhoewel dit niet veel meer met echte astrologie te maken heeft.

Ptolemaeus en zijn Tetrabiblos

Tetrabiblos is de naam van Claudius Ptolemaeus' 2e-eeuwse verhandeling over astrologie, in het Grieks bekend als Apotelesmatika

("Astrologische invloeden"). De Latijnse benaming 'Tetrabiblos' betekent "Vier boeken". Het werk is vanaf zijn ontstaan in de 2e eeuw voortdurend gekopieerd en herdrukt. Het was eeuwenlang het meest toonaangevende werk over astrologie.

Het is geen boek dat als handleiding bedoeld is om astrologie te beoefenen, want het richt zich op algemene principes en veel minder op praktische uitwerking. Ptolemaeus leek vooral de astrologie te willen verdedigen door haar regels te bepalen en haar geloofwaardiger te maken door betrouwbare astronomische data te verzamelen en zich af te zetten tegen verwerpelijke praktijken als numerologie.

Hij presenteerde de Tetrabiblos als tweede deel van een studie over astronomie, waarvan de Almagest het eerste was. In dit tweede deel behandelde hij de invloed van de hemellichamen in de ondermaanse sfeer (op aarde dus). Hij legt uit wat precies de astrologische invloed van elke planeet is, steunend op de combinatie van hun verhitting, koeling, bevochtiging en droging,

Ptolemaeus ging ervan uit dat astrologie praktisch beoefend kon worden, net zoals geneeskunde, en dat er bij de interpretatie met heel wat variabele factoren rekening moest worden gehouden. Het ras van de persoon, zijn land en zijn opvoeding wogen hier even zwaar door als de posities van de zon, de maan en de planeten op het precieze tijdstip van geboorte.

Guido Bonatti

Gedurende 1300 jaar bleef het werk van Claudius Ptolemaeus toonaangevend op gebied van astronomie en

astrologie. In de 13e eeuw schreef Guido Bonatti het boek *Liber Astronomicus*, dat beschouwd werd als het meest prestigieuze in Latijn verschenen werk over astrologie.

In de middeleeuwen waren de meeste astrologen gerespecteerde geleerden en astrologie werd als vak onderwezen aan de universiteiten. Astrologen geloofden dat de bewegingen van de 'sterren' tal van dingen op aarde beïnvloedden, van het weer en de groei van gewassen tot de persoonlijkheden van pasgeboren baby's en de innerlijke werking van het menselijk lichaam. Zo raadpleegden artsen eerst astrologische almanakken vooraleer een diagnose te stellen. Veel van deze almanakken bevatten afbeeldingen die hielpen om gecompliceerde ideeën uit te leggen aan patiënten. Een voorbeeld hiervan is de 'zodiakman' uit een van deze almanakken. Het schema was bedoeld om uit te leggen hoe de astrologische sterrenbeelden heersten over elk deel van het lichaam. Een mooie uitvoering ervan vinden we in het 15e-eeuwse getijdenboek *Les Très Riches Heures du Duc de Berry*.

William Lilly

In de 17e eeuw bestudeerde de Engelsman William Lilly het werk van zijn middeleeuwse voorgangers en zijn boeken over 'Christian astrology' vormen een soort compendium van de middeleeuwse astrologie, aangevuld met zijn eigen uurhoektechnieken. Door klassieke astrologen wordt Christian Astrology beschouwd als een van de belangrijkste basiswerken van de westerse astrologie.

Revival van de traditionele astrologie

De Engelse astrologe Olivia Barclay verkreeg in 1980 een oorspronkelijk exemplaar van Lilly's Christian Astrology en liet het in 1985 als facsimile herdrukken. De verspreiding van Christian Astrology was de rechtstreekse aanleiding voor een ware renaissance van de traditionele astrologie.

Moderne ontwikkelingen

Een ontwikkeling die dateert uit de jaren dertig van de 20e eeuw is de psychologische astrologie, die zich afzet tegen het fatalistische karakter van de oude wetenschap en daarvoor een astrologie van de vrije wil in de plaats stelt. Dit type van astrologie inspireerde zich bij zijn ontstaan vooral op het werk van de Zwitserse arts en psycholoog Carl Gustav Jung in verband met de archetypen. De bekendste vertegenwoordigers van de psychologische of jungiaanse astrologie zijn Dane Rudhyar, Liz Greene en Stephen Arroyo. In Nederland is Karen Hamaker de bekendste astrologe die gepubliceerd heeft over zowel de klassieke als de moderne astrologie.

Naast het opstellen van geboortehoroscopen zijn er ook astrologen gespecialiseerd in mundane astrologie (het wereldgebeuren, de politiek), weervoorspellingen, beroepskeuze, relatiehoroscopen, uurhoekastrologie en financiële astrologie (beursvoorspellingen).

In landen zoals India, waar slechts een minderheid opgeleid werd in westerse natuurwetenschappen, staat astrologie nog op

voet van gelijkheid met de wetenschap. Het is zelfs zo dat sommige Indiase universiteiten een diplomaprogramma aanbieden in astrologie. In het Westen hebben de 18e-eeuwse Verlichting en de natuurwetenschappen sinds Newton de astrologie wetenschappelijk in de marginaliteit verdreven.

Toch is astrologie in het Westen verre van dood. Vanaf de 'New age' periode van de jaren zestig van de 20e eeuw maakt de astrologie een ware opgang buiten het wetenschappelijk circuit en miljoenen mensen raadplegen regelmatig hun 'horoscoop' in dagbladen en tijdschriften. Astrologische scholen zoals de Kosmobiologie van Ebertin hebben in de 20e eeuw getracht de astrologie meer aanzien te verlenen door een beroep te doen op statistische methodes.

Merkwaardig nochtans is dat tegenwoordig enerzijds de psychologische astrologie terrein wint - zonder aanspraak te maken op het volgen van de wetenschappelijke methode - en anderzijds de klassieke astrologie ook weer opgang maakt. Astrologen zoals deze plaatsen zich bewust buiten de

wetenschappelijke traditie, die volgens hen slechts een gereduceerd mens- en wereldbeeld oplevert. Daarbij wordt het causaal-mechanistische denken van de wetenschap geplaatst tegenover een soort 'allesomvattende' zienswijze, die astrologie als een vorm van holisme presenteert. Er is dus sprake van een marginalisering die in twee richtingen werkt: de wetenschap van haar kant wil niets met de astrologische methodes te maken hebben, en moderne astrologie plaatst nu meer nadruk op de eigen-zinnigheid van de astrologie als alomvattend systeem met haar eigen regels.

2 Beginnen met een studie astrologie

2.1 Waarom astrologie studeren?

Mensen beginnen aan een studie over astrologie om veel verschillende redenen. Sommigen worden aangetrokken door esoterische onderwerpen en willen zelf aan de slag kunnen gaan met astrologische technieken om hun leven te verrijken. Anderen hebben een meer brede, culturele interesse en worden door nieuwsgierigheid gedreven om er meer over te weten. Tenslotte maakt astrologie deel uit van ons aller cultureel erfgoed en heeft zij pas de laatste eeuwen aan belang verloren. Een derde mogelijke reden is van wetenschappelijke aard: wetenschappers die vanuit hun eigen discipline (sociale en culturele geschiedenis bijvoorbeeld) onderzoek doen naar de impact van astrologie op vroegere en tegenwoordige samenlevingen.

Welke invalshoek je ook kiest, je zult ontdekken dat astrologie een rijke geschiedenis heeft en dat de technieken die zij aanwendt heel precieze regels volgen. De meeste van die regels kan iedereen met voldoende interesse en wat inspanning gemakkelijk leren. Tot in de jaren tachtig, voor de komst van de personal computer, moest een beginnend astroloog nog leren met huizentabellen en efemeriden werken, en berekeningen maken met logaritmen. Dat taaiste stuk van je studie kun je nu gewoon overlaten aan slimme computerprogramma's, op je pc of op een website over astrologie.

2.2 Zelfstudie of cursus?

Het meest voor de hand liggend is het volgen van een cursus over astrologie. Dat heeft zowel voor- als nadelen. Een voordeel is dat je zelf niet op zoek moet gaan en dat je voorgesneden koek krijgt. Dat kan echter ook een nadeel zijn. Immers: wat je zelf ontdekt, zul je beter onthouden dan het uit het hoofd leren van een kant-en-klaar pakket kennis. Astrologische verenigingen zijn tenslotte slechts zelfverklaarde specialisten en kunnen

je in een bepaalde richting duwen. Bovendien zijn dergelijke astrologische vormingen vaak behoorlijk duur. Het alternatief is zelf leren uit goede handboeken over astrologie. In het Nederlands taalgebied kun je met de reeks van Karen Hamaker niet fout lopen. Zij schrijft in een bijzonder heldere stijl en bestrijkt zowat het hele gebied van het astrologisch kennisgebied.

2.3 Waarmee beginnen?

De meeste studenten beginnen met het analyseren van geboortehoroscopen, hoewel dit niet de oudste vorm van astrologie is. Het is een goede keuze, omdat je elke gemaakte horoscoop kunt vergelijken met wat je weet over jezelf, het familielid of de vriend waarvoor je de geboortehoroscoop maakt. De oudste vorm van astrologie is mundaanastrologie, die al door de Babyloniërs werd bedreven om gebeurtenissen aan de hemel in verband te brengen met het lot van heersers en hun landen. Een uurhoekhoroscoop wordt getrokken om het antwoord op een heel specifieke vraag te zoeken (bijvoorbeeld: "Zal

de reis voorspoedig verlopen?") Een veel beoefende vorm van astrologie is synastrie of relatiehoroscoop, waarbij de geboortehoroscopen van twee partners met elkaar worden vergeleken. Uit deze relatiehoroscoop kunnen dan naar verluidt voorspellingen over de relatie worden gemaakt. Laat deze andere typen van astrologie best even links liggen en beperk je voorlopig tot de geboortehoroscoop.

Maak je een overzicht eigen vooraleer je je op deelaspecten stort. Lees eerste enkele algemene werken over westerse astrologie. Leer de geschiedenis en de belangrijkste figuren kennen, alsook de verschillende typen van astrologie. Wanneer je voelt dat je het terrein voldoende hebt verkend, begin dan met de basis. Begin vooral niet met de voorspellende technieken, want als je geen goede basis hebt, ga je geheid de mist in. Onthoud goed:

1. De basis van de astrologie zijn de tekens, hun heersers en de aspecten (hoeken) die de planeten met elkaar maken.
2. Betrek er de Ascendant (cusp van het eerste huis) bij.

3. Neem vervolgens de huizen erbij als gebieden waar de energieën van de planeten op zijn gericht.

Het hoofdstuk Astrologie: de bouwstenen vertrekt vanaf dit fundament Pas in een latere fase worden andere duidingselementen van de horoscoop geïntroduceerd.

Bedenk wel dat je voor een precieze indeling in huizen een zo nauwkeurig mogelijke geboortetijd in uren en minuten moet hebben. Gemiddeld levert 4 minuten verschil in geboortetijd een verschil van een graad op. Zo kan een Ascendant Leeuw op 28 graden van het teken bij een foute geboortetijd van een tiental minuten in het teken Maagd terecht komen. Daarom kun je in het begin beter niet te veel belang hechten aan de huizen. Later kun je overigens technieken leren om de geboortetijd te corrigeren.

2.4 Klassieke astrologie of psychologische astrologie?

Voor de analyse van een geboortehoroscoop is het een goed idee om met klassieke astrologie

te beginnen, en pas daarna eventueel de psychologische of andere vormen van astrologie te gaan verkennen. Klassieke astrologie werkt namelijk met strakkere regels en maakt uitsluitend gebruik van de zeven 'zichtbare' planeten en Lichten: Mars, Venus, Mercurius, Jupiter, Saturnus, Maan en Zon. Bij psychologische of andere moderne astrologie krijg je meer duidingselementen om rekening mee te houden. Bovendien werken die 'transsaturnale planeten' (Uranus, Neptunus, Pluto) op een veel minder persoonlijk niveau.

3 Verschillende typen van astrologie

De methoden die astrologen aanwenden zijn zeer divers en hangen af van de school waartoe ze behoren. Zo maakt de klassieke astrologie geen gebruik van de nieuw ontdekte planeten Uranus, Neptunus en Pluto, dit in tegenstelling tot de meeste hedendaagse astrologen die deze planeten wel gebruiken. Astrologen uit de Hamburger Schule van Alfred Witte en de Kosmobiologie van Reinhold Ebertin hebben een groot deel van de klassieke astrologie overboord gezet en werken voornamelijk met planeten en midpunten.

Een ontwikkeling die dateert uit de jaren dertig van de 20e eeuw is de psychologische astrologie, die zich afzet tegen het fatalistische karakter van de astrologie en daarvoor een astrologie van de vrije wil in de plaats stelt. Dit type van astrologie inspireerde zich bij zijn ontstaan vooral op het werk van de Zwitserse arts en psycholoog Carl Gustav Jung in verband met de archetypen. De bekendste vertegenwoordigers van de psychologische of

jungiaanse astrologie zijn Dane Rudhyar, Liz Greene en Stephen Arroyo. In Nederland is Karen Hamaker de bekendste astrologe die gepubliceerd heeft over zowel de klassieke als de moderne astrologie.

Naast het opstellen van geboortehoroscopen zijn er ook astrologen gespecialiseerd in mundane astrologie (het wereldgebeuren, de politiek), weersvoorspellingen, beroepskeuze, relatiehoroscopen, uurhoekastrologie en financiële astrologie (beursvoorspellingen). De astrologie die je in kranten en weekbladen aantreft met voorspellingen per sterrenbeeld, noemen we de zonnetekenastrologie.

In de hiernavolgende hoofdstukken gaan we in op deze verschillende typen van astrologie.

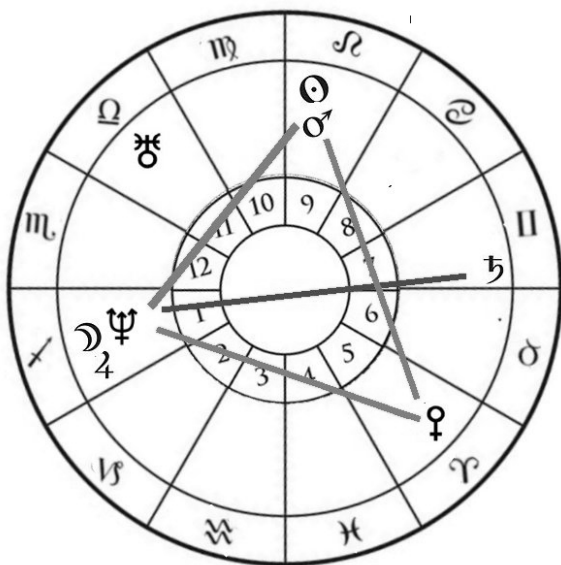
3.1 De geboortehoroscoop

De geboortehoroscoop (soms kortweg horoscoop of radix genoemd) is het belangrijkste instrument voor de beoefenaar van geboorteastronomie. Een astroloog gaat ervan uit dat informatie over iemands leven

kan worden bepaald door de posities van de planeten te onderzoeken op het moment van de geboorte. Het diagram is een astrologische voorstelling van het hemelgewelf, zoals het er uitzag vanuit iemands geboorteplaats op het precieze tijdstip van geboorte. Voor het berekenen van deze horoscoop zijn dus de precieze coördinaten van de geboorteplaats en een zo nauwkeurig mogelijk tijdstip van geboorte nodig. Op basis van de getekende horoscoop maakt de astroloog een analyse van het karakter, de mogelijkheden en de beperkingen van de persoon.

Voor de toegepaste regels en duidingselementen bij de analyse van de geboortehoroscoop: zie andere hoofdstukken (tekens, planeten, huizen, aspecten, enz.)

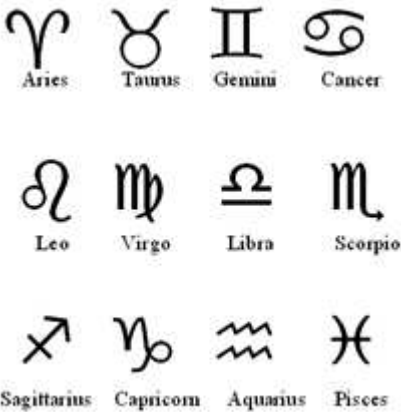
Hier volgt als voorproefje alvast een stukje van een analyse. Het gaat om de eerste indrukken, wanneer de astroloog de geboortehoroscoop van iemand voor het eerst bekijkt:

Bij een eerste analyse van deze geboortehoroscoop zal de astroloog opmerken dat er een grote nadruk is op de vuurtekens: zowel Zon als Mars staan in Leeuw, Zon is conjunct Mars in datzelfde teken, en maakt een driehoek naar Jupiter en Maan in Boogschutter. Venus staat in Ram. Daarenboven is de Ascendant van deze persoon Boogschutter, met in dat teken Jupiter, de heerser van dat teken. Met Venus erbij is er zelfs sprake van een 'grote vuurdriehoek' Zon/Mars-Jupiter-Venus. "Remmende factoren" op al dat vuur (actie,

energie, beweging, ondernemingslust) zijn de conjunctie Maan-Neptunus (fijngevoeligheid) en de oppositie van Saturnus op de Ascendant en de Maan (gevoelsremmend).

3.2 Zonnetekenastrologie

*De Latijnse benamingen van de tekens.
Het is goed om je ermee vertrouwd te
maken omdat het vaak in astrologische
literatuur wordt gebruikt*

Zonnetekenastrologie, ook popastrologie genoemd, is de populaire vorm van astrologie zoals die in kranten en tijdschriften verschijnt. Het gaat hier om een sterk vereenvoudigd systeem van astrologie dat alleen

gebruikmaakt van de positie van de Zon tijdens de geboorte. Het teken van de dierenriem waaronder iemand geboren is volgens zijn horoscoop wordt dan zijn sterrenbeeld of zoneteken genoemd. Omdat er slechts 12 dierenriemtekens gebruikt worden in de westerse astrologie, beperkt deze typologie zich tot 12 verschillende persoonlijkheden.

Als iemand naar je 'zonneteken' of 'sterrenbeeld' vraagt, heeft dat in de astrologie dus betrekking op de plaats van de Zon tijdens je geboorte. De Westerse astrologie gebruikt bij de duiding van gebeurtenissen twaalf 'partjes' van de baan die de zon in de loop van het jaar schijnbaar langs de hemel maakt. Die partjes zijn de zonetekens of kortweg: de tekens, te beginnen vanaf Ram bij het lentepunt. 'Sterrenbeelden' zijn eigenlijk de astronomische constellaties aan de hemel, en die komen niet meer overeen met de 12 sectoren die de astrologie gebruikt.

Ram (Aries)

Zoals bij alle tekens van de dierenriem, schrijft de astrologie ook bepaalde kenmerken toe aan mensen die onder het teken Ram geboren zijn. Die kenmerken worden bepaald door:

- een driedeling van de 12 tekens: er zijn 4 hoofdtekens, 4 vaste tekens en 4 beweeglijke tekens
- een vierdeling van de 12 tekens: er zijn 3 aardetekens, 3 luchttekens, 3 vuurtekens en 3 watertekens
- en een tweedeling van de 12 tekens: er zijn 6 positief mannelijke, en 6 negatief vrouwelijke tekens

Voor het teken Ram levert dit het volgende op:

- Hoofdteken: kordate, rechtlijnige, dynamische aanpak.
- Vuurteken: 'Cholerisch' temperament
- Positief: yangprincipe: mannelijk, actief, extravert, zelfexpressie, dominantie, op de wereld gericht

wat een totaalbeeld oplevert van daadkracht, energie, individualiteit e.d., met de nadelen die eraan zijn verbonden.

Enkele kenmerken die in de popastrologie doorgaans met Ram worden geassocieerd, en die uit deze 3 kwaliteiten kunnen worden afgeleid, zijn bijvoorbeeld zelfvertrouwen, moed, ongeduld, impulsiviteit, egocentrisch, enthousiasme, initiatief nemend, leiderschap, geprikkeldheid, ongekunsteldheid, energiek.

Stier (Taurus)

Stier is een negatief, introvert en vast aardeteken, met Venus als heerser. De combinatie van deze elementen levert volgende algemene eigenschappen op die doorgaans aan het teken worden toegekend: standvastig, volhardend, koppig, aards, sensueel, praktisch, conservatief, vaak artistiek en muzikaal, traag, geduldig, stabiel, zoekt financiële en emotionele zekerheid, plezier maken, niet erg dynamisch, maar eens op gang niet te stuiten, eten, drinken, genieten, betrouwbaar, lichamelijke kracht en taaiheid. Voorbeelden van beroepen: kunstenaar, tuinier, veehouder, landbouwer,